

**VALSTYBINĖ AUGALININKYSTĖS TARNYBA
PRIE ŽEMĖS ŪKIO MINISTERIJOS**

Žemės ūkio ministerijai

2011-10-27 Nr. 15-1537

**I Š V A D A
DĖL KORUPCIJOS PASIREIŠKIMO TIKIMYBĖS**

Vadovaujantis Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2002 m. spalio 8 d. nutarimu Nr. 1601 „Dėl Korupcijos rizikos analizės atlikimo tvarkos patvirtinimo“ (toliau – Tvarka) ir atsižvelgiant į Valstybės ar savivaldybės įstaigų veiklos sričių, kuriose egzistuoja didelė korupcijos pasireiškimo tikimybė, nustatymo rekomendacijas, patvirtintas Lietuvos Respublikos specialiųjų tyrimų tarnybos direktoriaus 2011 m. gegužės 13 d. įsakymu Nr. 2-170 (Žin., 2011, Nr. 60-2877) (toliau – Rekomendacijos), 2011 m. III ketvirtį atliktas korupcijos pasireiškimo tikimybės nustatymas Valstybinėje augalininkystės tarnyboje prie Žemės ūkio ministerijos (toliau – VATŽŪM) veiklos srityse. Analizuotas laikotarpis nuo 2011 m. liepos 1 d. iki 2011 m. II ketvirčio pabaigos.

Korupcijos pasireiškimo tikimybę nustatė Kovos su korupcija Valstybinėje augalininkystės tarnyboje prie Žemės ūkio ministerijos programos įgyvendinimo koordinavimo komisija (toliau – Komisija), sudaryta VATŽŪM direktoriaus 2011 m. birželio 28 d. įsakymu Nr. A1-211. Korupcijos pasireiškimo tikimybės nustatymas buvo vykdomas analizuojant duomenis apie VATŽŪM veiklos sritis pagal Tvarkoje nustatytus korupcijos pasireiškimo tikimybės kriterijus, taip pat vertinant veiklos sritis dėl korupcijos pasireiškimo tikimybės remiantis Rekomendacijomis.

Atlikus analizę galima teigti, kad VATŽŪM korupcijos pasireiškimo tikimybė egzistuoja, nes atitinka Lietuvos Respublikos korupcijos prevencijos įstatymo (Žin., 2002, Nr. 57-2297) 6 straipsnyje nurodytus kriterijus:

- 1) pagrindinės funkcijos yra kontrolės ir priežiūros vykdymas;
- 2) veikla yra susijusi su leidimų, nuolaidų, lengvatų ir kitokių papildomų teisių suteikimu ar apribojimu;
- 3) daugiausia priima sprendimus, kuriems nereikia kitos valstybės ar savivaldybės įstaigos patvirtinimo;
- 4) naudojama valstybės ar tarnybos paslaptį sudaranti informacija.

Atsižvelgiant į Valstybinės augalininkystės tarnybos prie Žemės ūkio ministerijos nuostatus, patvirtintus 2010 m. gegužės 24 d. įsakymu Nr. 3D-490 (Žin., 2010, Nr. 61-3012; 2011, Nr. 101-4755) (toliau – Nuostatai), bei į minėtus kriterijus, pagrindinės VATŽŪM veiklos sritys, kuriose egzistuoja korupcijos pasireiškimo tikimybė, yra šios:

I. VATŽŪM specialistams atliekant funkcijas, susijusias su:

1. Genetiškai modifikuotų organizmų kontrolė;
2. Šviežių vaisių ir daržovių kontrolė;
3. Fitosanitarinė kontrolė;
4. Augalų dauginamosios medžiagos tiekimo rinkai kontrolė;
5. Grūdų kontrolė;
6. Trašų kontrolė;
7. Augalų apsaugos produktų kontrolė.

II Vykdydama veiklą, susijusią su leidimu, papildomų teisių suteikimu, VATŽŪM išduoda šiuos dokumentus:

1. Fitosanitarinius sertifikatus;
2. Leidimus įvežti kenksminguosius organizmus, augalus, augalinius produktus ir su jais susijusius objektus bandymų ar moksliniais ir veislinės selekcijos tikslais;
3. Leidimus augalų pasus išrašyti patiems Lietuvos Respublikos fitosanitarinio registro objektams;
4. Suteikia teisę naudoti patvirtintą medinės pakavimo medžiagos ženklą;
5. Leidimus prekiauti augalų apsaugos produktais;
6. Vienkartinius leidimus įvežti augalų apsaugos produktus iš ne Europos Sąjungos valstybių narių ir ne Europos ekonominės erdvės valstybių;
7. Licencijas užsiimti licencijuoto grūdų sandėlio veikla;
8. Licencijas verstis licencijuoto bulvių, daržovių ir vaisių sandėlio veikla;
9. Registruoja augalų apsaugos produktus;
10. Leidimus atlikti naudojamų purkštuvų apžiūras;
11. Atestuoja dauginamosios medžiagos tiekėjus;
12. Pažymėjimus (sertifikatus) apie augalo veislės įrašymą į Nacionalinį augalų veislių sąrašą;

III Tam tikrose VATŽŪM veikos srityse priimami sprendimai, kuriems nereikia kitos valstybės ar savivaldybės institucijos patvirtinimo.

IV. Tam tikrose VATŽŪM veikos srityse naudojama valstybės ar tarnybos paslaptį sudaranti informacija.

Atskirų sričių vertinimas

I. VATŽŪM veiklos, susijusios su kontrolės funkcijų atlikimu, vertinimas

1. Genetiškai modifikuotų organizmų kontrolė

Nuostatų 9.4 punkte nustatyta, kad VATŽŪM vykdo genetiškai modifikuotos dauginamosios medžiagos, žmonių maistui ir gyvūnų pašarams neskirtų genetiškai modifikuotų augalų ir augalinių produktų stebėseną ir kontrolę vidaus rinkoje ir pasienyje, taip pat genetiškai modifikuotų augalų pasėlių auginimo kontrolę.

Genetiškai modifikuotų organizmų (toliau – GMO) kontrolės vykdymą reglamentuoja Dokumentų, pagrindžiančių didelę korupcijos pasireiškimo tikimybę Valstybinėje augalininkystės tarnyboje prie žemės ūkio ministerijos, sąrašo (toliau – dokumentų sąrašas) (pridedamas) 1 dalyje nurodyti teisės aktai.

Remiantis teisės aktų nuostatomis, VATŽŪM pavesta tikrinti pasienyje įvežamus iš trečiųjų šalių neskirtus žmonių maistui ir gyvūnų pašarams genetiškai modifikuotus augalus ir augalinius produktus bei genetiškai modifikuotų žemės ūkio, daržo, sodo ir dekoratyvinių augalų dauginamąją medžiagą; vykdyti genetiškai modifikuotos žemės ūkio, daržo, sodo ir dekoratyvinių augalų dauginamosios medžiagos kontrolę vidaus rinkoje; vykdyti genetiškai modifikuotų žemės ūkio, daržo augalų sėklinių pasėlių, sodo augalų dauginamosios medžiagos medelynų bei dekoratyvinių augalų dauginamosios medžiagos augynų ir jų naudojimo kontrolę.

Teisės aktuose yra numatyti GMO priežiūros ir kontrolės funkcijas atliekantys subjektai – VATŽŪM pasienio kontrolės punktų fitosanitarijos postų (toliau – fitosanitarijos postai) specialistai ir regioninių skyrių specialistai.

Remiantis VATŽŪM direktoriaus nustatyta tvarka VATŽŪM specialistai tikrina, ar genetiškai modifikuotų augalų auginimo, pasėlių priežiūros, derliaus nuėmimo, laikymo ir transportavimo reikalavimų, nustatytų Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministro (toliau

– žemės ūkio ministras) įsakymu patvirtintuose taisyklėse, kad genetiškai modifikuoti organizmai nepatektų į tradicinių ir ekologiškų augalų pasėlius.

VATŽŪM specialistų veiksmai, atliekant GMO priežiūrą ir kontrolę bei jų teisės ir pareigos yra tiksliai apibrėžtos minėtuose teisės aktuose, struktūrinio padalinio (regioninio skyriaus, fitosanitarijos posto) nuostatuose bei specialistų, atliekančių kontrolės funkcijas, pareigybių aprašymuose.

GMO kontrolės / priežiūros tvarką reglamentuojančiose teisės aktuose taip pat yra įtvirtinta konkreti ir tiksli sprendimų priėmimo procedūra: sprendimų priėmimo principai, kriterijai ir terminai. Tam tikrais atvejais, prieš priimdami sprendimą, VATŽŪM specialistai, vykdamy GMO kontrolę, paima mėginius ir siunčia juos į laboratoriją laboratoriniams tyrimams atlikti. Šiuo atveju sprendimas priimamas remiantis laboratorinių tyrimų rezultatais. Todėl galima teigti, kad dažniausiai sprendimai GMO kontrolės srityje priimami kolegialiai. Mėginių laboratoriniams tyrimams paėmimo tvarka nustatyta VATŽŪM direktoriaus patvirtintose metodikose.

2. Šviežių vaisių ir daržovių kontrolė

Nuostatų 9.2 punkte nustatyta, kad VATŽŪM užtikrina įvežamų, išvežamų ir tiekiamų rinkai vaisių ir daržovių rūšiavimo, pakavimo vietose ir didmeninėje prekyboje atitikties prekybos standartams kontrolę.

Šviežių vaisių ir daržovių kontrolės vykdymą reglamentuoja dokumentų sąrašo 2 dalyje nurodyti teisės aktai.

Remiantis teisės aktų nuostatomis, VATŽŪM atlieka šviežių vaisių ir daržovių atitikties nustatytoms prekybos standartams patikras jų rūšiavimo ir pakavimo vietose, didmeninėje prekyboje, taip pat juos eksportuojant, importuojant bei iš kitų Europos Sąjungos šalių narių gabenant vidaus rinkai.

Šviežių vaisių ir daržovių kontrolę atlieka regioninių skyrių ir fitosanitarijos postų specialistai.

Teisės aktais kontrolės institucijų specialistams, tikrinantiems šviežių vaisių ir daržovių atitiktį prekybos standartams, nustatyti papildomi reikalavimai – jie turi būti baigę mokymo kursą pagal kontrolės institucijų su Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministerija (toliau – Žemės ūkio ministerija) suderintą bendrą mokymo programą bei turėti mokymo kursų baigimo pažymėjimus.

Atitikties nustatytoms prekybos standartams patikrinimai vykdomi taikant VATŽŪM direktoriaus patvirtintą metodiką.

VATŽŪM specialistų veiksmai, atliekant šviežių vaisių ir daržovių kontrolę bei jų teisės ir pareigos yra tiksliai apibrėžtos teisės aktuose, struktūrinio padalinio (regioninio skyriaus, fitosanitarijos posto) nuostatuose bei specialistų, atliekančių kontrolės funkcijas, pareigybių aprašymuose.

Šviežių vaisių ir daržovių kontrolės tvarką reglamentuojančiuose teisės aktuose taip pat yra įtvirtinta konkreti ir tiksli sprendimų priėmimo procedūra: sprendimų priėmimo principai, kriterijai ir terminai. Numatyta, kad nustačius šviežių vaisių ir daržovių kokybės neatitikimą prekybos standartams, specialistai duoda privalomuosius nurodymus dėl neatitikimo pašalinimo. Kaip atliekamas neatitikimo standartams šalinimas VATŽŪM specialistai tikrina pakartotino tikrinimo metu. Dažniausiai pirminį ir pakartotinį tikrinimą atlieka skirtingi VATŽŪM regioninio skyriaus ar fitosanitarijos posto specialistai, todėl galima teigti, kad sprendimai šioje kontrolės srityje GMO kontrolės srityje priimami kolegialiai.

3. Fitosanitarinė kontrolė

Nuostatų 9.1 punkte nustatyta, kad VATŽŪM užtikrina nacionalinę, importuojamų, eksportuojamų, gabenamų tranzitu augalų, augalinių produktų ir su jais susijusių objektų fitosanitarinę kontrolę.

Fitosanitarinės kontrolės vykdymą reglamentuoja dokumentų sąrašo 3 dalyje nurodyti teisės aktai.

Remiantis teisės aktų nuostatomis, VATŽŪM specialistai atlieka augalų, augalinių produktų ir kitų objektų fitosanitarinės būklės valstybinę kontrolę:

1) kontroliuoja fizinių ir juridinių asmenų auginamus, dauginamus, įvežamus, išvežamus, vežamus Lietuvos Respublikos ir Europos Sąjungos teritorijoje ir vežamus tranzitu, sandėliuojamus, superkamus, realizuojamus augalus bei gaminamus, įvežamus, išvežamus, vežamus ir vežamus tranzitu, sandėliuojamus, superkamus ir realizuojamus augalinius produktus ir kitus objektus;

2) oficialiai nustato kenksminguosius organizmus;

3) įvertina kenksmingųjų organizmų buvimą ir paplitimą Lietuvos Respublikoje;

4) nustato kenksmingųjų organizmų židinius ir prižiūri šių organizmų naikinimą;

5) naudoja nustatytas priemones fiziniams ir juridiniams asmenims, nesilaikantiems šio įstatymo ir jo įgyvendinamųjų teisės aktų reikalavimų.

Teisės aktuose nustatyti kontrolę atliekantys subjektai – regioninių skyrių ir fitosanitarijos postų specialistai.

Vykdydami fitosanitarinę kontrolę, VATŽŪM specialistai atlieka fitosanitarinius tikrinimus. Teisės aktai griežtai nustato priemonių, kurias fitosanitarinio tikrinimo metu gali naudoti VATŽŪM specialistai, rūšis, jų naudojimo tvarką, specialistų priimamų sprendimų procedūrą, kriterijus ir terminus. Taip pat nustatyta VATŽŪM specialistų sprendimų dėl fitosanitarijos priemonių naudojimo į Lietuvos Respublikos teritoriją įvežamiems augalams, augaliniams produktams ir kitiems objektams, sprendimų dėl fitosanitarijos priemonių naudojimo augalams, augaliniams produktams ir kitiems objektams, esantiems Lietuvos Respublikos teritorijoje, apskundimo VATŽŪM direktoriui tvarka ir terminai bei direktoriaus sprendimų apskundimo tvarka ir terminai.

VATŽŪM direktoriaus patvirtintose metodikose, nustatyti specialistų, atliekančių tikrinimą, teisės ir pareigos, jų veiksmai, veiksų atlikimo vieta, tvarka ir terminai, kriterijai, kuriais remiantis specialistai turi imtis konkrečių priemonių, priemonių rūšys ir taikymo tvarka.

4. Augalų dauginamosios medžiagos tiekimo rinkai kontrolė

Nuostatų 9.5 punkte nustatyta, kad VATŽŪM užtikrina dauginamosios medžiagos kokybės kontrolę.

Augalų dauginamosios medžiagos tiekimo rinkai kontrolės vykdymo tvarką reglamentuoja dokumentų sąrašo 4 dalyje nurodyti teisės aktai.

VATŽŪM atlieka teisės aktuose, reglamentuojančiuose žemės ūkio, sodo, daržo ir dekoratyvinių augalų dauginamosios medžiagos tiekimą rinkai, sertifikavimą ir augalų dauginamosios medžiagos įvežimą iš ne Europos Sąjungos valstybių narių ir ne Europos ekonominės erdvės valstybių, nustatytų reikalavimų vykdymą.

Atsižvelgiant į teisės aktuose išdėstytus įgaliojimus VATŽŪM sertifikuoja dauginamąją medžiagą, kontroliuoja, kad tiekiamą rinkai dauginamoji medžiaga atitiktų teisės aktų nustatytus reikalavimus, išduoda vienkartinius leidimus įvežti į Lietuvą ne Europos Sąjungos valstybėse narėse ar ne Europos ekonominės erdvės valstybėse išaugintą dauginamąją medžiagą, kuri nepripažinta lygiaverte dauginamajai medžiagai, išaugintai Europos Sąjungoje.

Taip pat VATŽŪM atlieka įgaliotųjų apbruotojų, mėginių ėmėjų ir laboratorijų darbo kontrolę.

Dauginamosios medžiagos tiekėjų veiklos kontrolė rinkoje vykdoma vadovaujantis Tarnybos direktoriaus nustatyta tvarka, kurioje detaliam reglamentuoti kontrolę atliekantys subjektai, kontrolės atlikimo procedūros, kriterijai, kuriais remiantis VATŽŪM specialistai priima sprendimus, sprendimų priėmimo terminai ir tvarka, sprendimų apskundimo tvarka.

5. Grūdų kontrolė

Nuostatų 9.5 punkte nustatyta, kad VATŽŪM užtikrina grūdų kontrolę.

Grūdų kontrolės vykdymą reglamentuoja dokumentų sąrašo 5 dalyje nurodyti teisės aktai.

Grūdų kontrolė apima grūdų ir jų produktų kokybės vertinimą, sandėlių licencijavimą ir jų veiklos priežiūrą.

Grūdų kontrolę atlieka Augalininkystės produktų kokybės tyrimų laboratorijos specialistai. Teisės aktuose nustatyta grūdų kontrolės atlikimo tvarka, kriterijai ir reikalavimai, VATŽŪM specialistų, atliekančių grūdų kontrolę, teisės ir pareigos, tikrinimo atlikimo bei sprendimų priėmimo terminai, numatyta asmenų, pažeidusių minėtų teisės aktų reikalavimus, atsakomybė ir priemonės, kurias gali taikyti VATŽŪM specialistai ūkio subjektų, nesilaikančių teisės aktų reikalavimų, atžvilgiu, taip pat VATŽŪM tarnautojų veiksmų ir išvadų dėl licencijuoto grūdų sandėlio veiklos ginčijimo ir apskundimo tvarka.

6. Trašų kontrolė

Nuostatų 9.5 punkte nustatyta, kad VATŽŪM užtikrina trašų kontrolę.

Trašų kontrolės vykdymą reglamentuoja dokumentų sąrašo 6 dalyje nurodyti teisės aktai.

Trašų laikymo, naudojimo ir apskaitos kontrolę vykdo bei ūkio subjektų veiklos tikrinimus šioje srityje atlieka VATŽŪM Augalų apsaugos produktų kontrolės skyriaus specialistai. Trašų laikymo, naudojimo ir apskaitos kontrolės planavimą ir veiksmų koordinavimą vykdo VATŽŪM Trašų skyrius.

Trašų laikymo, naudojimo ir apskaitos reikalavimai nustatyti teisės aktuose. Detali trašų kontrolės atlikimo tvarka patvirtinta VATŽŪM direktoriaus įsakymu. Minėtoje tvarkoje nustatyti specialistų, atliekančių trašų kontrolę, teisės ir pareigos, tikrinimo atlikimo kriterijai, numatyta asmenų, pažeidusių minėtų teisės aktų reikalavimus, atsakomybė bei ginčų, kilusių dėl teisės aktų reikalavimų vykdymo, sprendimo tvarka.

7. Augalų apsaugos produktų kontrolė

Nuostatų 9.3 punkte nustatyta, kad VATŽŪM vykdo augalų apsaugos produktų įvežimo, prekybos, sandėliavimo, pakavimo, ženklavimo ir naudojimo kontrolę.

Augalų apsaugos produktų (toliau – AAP) kontrolės vykdymą reglamentuoja dokumentų sąrašo 7 dalyje nurodyti teisės aktai.

Siekiant apsaugoti žmonių sveikatą ir aplinką nuo AAP kenksmingo poveikio, AAP kontrolės skyriaus specialistai vykdo teisės aktų nustatytą AAP sandėliavimo, prekybos, pakavimo, ženklavimo ir naudojimo kontrolę. Teisės aktuose nustatytos skyriaus ir skyriaus specialistų teisės ir pareigos, jų veiksmai, atliekami nustačius pažeidimus bei sprendimų priėmimo tvarka.

Teisės aktais nustatytos priemonės, kurias galima taikyti ūkio subjektams už teisės aktų reikalavimų nesilaikymą. Tikrinimus atlieka ir taiko tam tikras priemonės (pvz. administracinę atsakomybę) AAP kontrolės skyriaus specialistai. Sprendimą dėl griežtesnių priemonių taikymo (pvz., veiklos, susijusios su AAP, sustabdymas) priima VATŽŪM direktorius.

Fiziniai ir juridiniai asmenys įstatymų nustatyta tvarka turi teisę apskusti produktų sandėliavimo, prekybos, pakuotės, ženklavimo ir naudojimo valstybinę kontrolę vykdančios institucijos bei specialistų veiksmus (neveikimą).

Specialistai, pažeidžiantys produktų valstybinės kontrolės teisės aktuose nustatytą reikalavimų laikymąsi, traukiami atsakomybės teisės aktų nustatyta tvarka.

Išvados

Atlikus minėtų VATŽŪM veiklos sričių, kuriose pagrindinės funkcijos yra kontrolės ar priežiūros vykdymas, vertinimą galima teigti, kad labiausiai su kontrolės vykdymu yra susijusi VATŽŪM Augalų apsaugos produktų kontrolės, regioninių skyrių ir fitosanitarijos postų specialistų (toliau – kontrolės padaliniai) veikla. Minėtų padalinių specialistai kontroliuoja, kaip laikomasi teisės aktų reikalavimų, bei tikrina, ar ūkio veiklos subjektai nepažeidžia teisės aktų.

Išanalizavus bei įvertinus teisės aktus, reglamentuojančius kontrolės padalinių specialistų veiklą, galima teigti, kad veikla yra išsamiai reglamentuota įstatymų, įstatymų lydimųjų teisės aktų, VATŽŪM nuostatų, žemės ūkio ministro ir VATŽŪM direktoriaus įsakymais patvirtintų taisyklių, tvarkos aprašų, nustatytos aiškios sprendimų priėmimo procedūros, padalinių ir atskirų specialistų funkcijos nustatytos padalinių nuostatuose ir pareigybių aprašymuose. Teisės aktuose detalai nustatyti kontrolės vykdymo formos, tvarka, periodiškumas.

Dažniausiai VATŽŪM atliekamą kontrolę reglamentuojančiuose teisės aktuose sprendimų priėmimo ir kontrolės vykdymo funkcijos yra atskirtos. Tiesiogines kontrolės funkcijas atlieka kontrolės padalinių specialistai, o svarbiausius sprendimus VATŽŪM veiklos srityse priima direktorius. Sprendimai įforminami direktoriaus įsakymais. Teisės aktuose įtvirtintos konkrečios ir tikslios sprendimų priėmimo procedūros (principai, kriterijai, terminai).

Sprendimai priimami remiantis teisės aktų reikalavimais, atsižvelgiant į ūkio subjektų veiklos kontrolės rezultatus. Tai sumažina galimybę sprendimą priimančiam subjektui veikti savo nuožiūra.

Vadovaujantis Lietuvos Respublikos viešojo administravimo įstatymo (Žin., 1999, Nr. 60-1945; 2006, Nr. 77-2975) nuostatomis, VATŽŪM direktoriaus įsakymu buvo patvirtintos Valstybinės augalininkystės tarnybos prie Žemės ūkio ministerijos atliekamos ūkio subjektų veiklos priežiūros taisyklės, kuriuose įtvirtinta VATŽŪM ūkio subjektų veiklos priežiūros vykdymo tvarka (planinių, neplaninių patikrinimų atlikimo pagrindai ir tvarka, tikrintinų ūkio subjektų atrankos kriterijai ir administracinių teisės pažeidimų bylų nagrinėjimo tvarka). Šiuo metu yra direktoriaus įsakymu patvirtintos arba parengti projektai dėl atskirose VATŽŪM veiklos srityse vykdomos ūkio subjektų veiklos priežiūros atlikimo tvarkos patvirtinimo.

Pagrindinė VATŽŪM vykdomos kontrolės forma yra ūkio subjektų veiklos patikrinimų atlikimas. Visus (tiek planinius tiek neplaninius) patikrinimus kontrolės padalinių specialistai atlieka tik turėdami tiesioginio vadovo rašytinį pavedimą. Planinių patikrinimų planai skelbiami VATŽŪM interneto svetainėje. Tai užkerta kelią savavališkų patikrinimų atlikimui, neturint pakankamo pagrindo.

VATŽŪM užtikrintas Lietuvos Respublikos viešųjų ir privačių interesų derinimo valstybinėje tarnyboje įstatymo (Žin., 1997, Nr. 67-1659; 2000, Nr. 18-431) reikalavimų laikymasis – VATŽŪM direktoriaus įsakymu patvirtintos bei taikomos Rekomendacijos dėl viešųjų ir privačių interesų derinimo valstybinėje tarnyboje įstatymo nuostatų laikymosi Valstybinėje augalininkystės tarnyboje prie Žemės ūkio ministerijos, taip pat direktoriaus įsakymu paskirtas asmuo, atsakingas už viešųjų ir privačių interesų deklaracijų priėmimą, saugojimą, kontrolę ir konsultavimą.

VATŽŪM užtikrintas veiksmingas vidaus kontrolės mechanizmas. Kontrolės padalinių veiklą bei jų vykdomą ūkio subjektų veiklos priežiūrą kontroliuoja minėtų padalinių vadovai. VATŽŪM Augalų dauginamosios medžiagos, Fitosanitarijos skyrius ir Trašų skyriai (toliau – metodiniai skyriai) pagal kompetenciją atlieka metodinį vadovavimą kontrolės padaliniams, koordinuoja jų veiklą, analizuoja rezultatus bei teikia rekomendacijas.

Kontrolės ir metodinių padalinių veiklą kontroliuoja VATŽŪM direktoriaus pavaduotojai

pagal priskirtas veiklos administravimo sritis.

Atskirų VATŽŪM padalinių ir specialistų veikla susijusi su kitų VATŽŪM struktūrinių padalinių kontrole ir priežiūra. VATŽŪM įsteigtas Veiklos planavimo ir kontrolės skyrius, kuris užtikrina VATŽŪM veiklos planavimo ir valdymo peržiūrą ir pavestų funkcijų įgyvendinimo kontrolę.

Atliekama prevencinė (problemų išankstinis nuspėjimas ir pašalinimas, specialistų mokymai, rekomendacijų ir išaiškinimų specialistams rengimas, atskirų struktūrinių padalinių veiklos tikrinimų atlikimas), einamoji (proceso tikrinimas ir reguliavimas, veiklos rezultatai analizuojami ir palyginami su ankstesniais laikotarpiais), paskesnioji (rezultatų tikrinimas, klaidų analizė ir aptarimas susirinkimų metu, teisės aktų tobulinimas) kontrolė.

VATŽŪM vidaus kontrolės mechanizmas yra pakankamai veiksmingas, dėl veiklos tikrinimo metu nustatytų pažeidimų atliekami tarnybiniai tyrimai ir pažeidimus padariusiems tarnautojams ir darbuotojams taikoma tarnybinė ir drausminė atsakomybė.

Atkreiptinas dėmesys, kad priimti vidaus teisės aktai nepakankamai reglamentuoja kontrolės padalinių veiklos ir sprendimų apskundimo tvarkos ir terminų. Daugelyje VATŽŪM veiklos sritis reglamentuojančių teisės aktų nuostatų nurodyta, kad VATŽŪM sprendimai apskundžiami teisės aktų nustatyta tvarka. Šiuo metu asmenų skundai priimami ir nagrinėjami remiantis „vieno langelio“ principu bei vadovaujantis Lietuvos Respublikos viešojo administravimo įstatymo ir Asmenų prašymų nagrinėjimo ir jų aptarnavimo viešojo administravimo institucijose, įstaigose ir kitose viešojo administravimo subjektuose taisyklių, patvirtintų Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2007 m. rugpjūčio 22 d. nutarimu Nr. 875 (Žin., 2007, Nr. 94-3779) nuostatomis.

Per analizuojamą laikotarpį VATŽŪM nebuvo gauta asmenų skundų, pranešimų ar kitokio pobūdžio informacijos dėl kontrolės padalinių veiklos teisėtumo.

VATŽŪM teisės aktai yra periodiškai peržiūrimi, nuolat vykdomas nustatytų teisinio reglamentavimo spragų ar kolizijų taisymas.

II. VATŽŪM veiklos, susijusios su leidimų, papildomų teisių suteikimu, vertinimas

VATŽŪM tiek atskirų padalinių, tiek atskirų specialistų veikla susijusi su tam tikrų teisių suteikimu. Šią veiklą reglamentuoja dokumentų sąrašo 2–5 ir 7–9 dalyse nurodyti teisės aktai. Tam tikros teisės dažniausiai suteikiamos ribotam laikotarpiui.

Vykdam funkcijas, numatytas Nuostatų 10–18 punktuose, VATŽŪM yra išduodami šie dokumentai:

1. Fitosanitariniai sertifikatai

Fitosanitarinis sertifikatas – VATŽŪM išduodamas oficialus dokumentas, kuriuo pažymima, kad fitosanitarinė augalų, augalinių produktų ir kitų objektų būklė atitinka juos įvežančios šalies nustatytus reikalavimus.

Fizinis ar juridinis asmuo, norėdamas išvežti iš Lietuvos Respublikos augalus, augalinius produktus ir su jais susijusius objektus į ne Europos Sąjungos valstybes nares, su prašymu išduoti fitosanitarinį sertifikatą kreipiasi į Tarnybos regioninį skyrių ar Klaipėdos jūrų uosto pasienio kontrolės punkto fitosanitarijos postą (pridedamos kitų dokumentų, pavyzdžiui, krovinio važtaraščio, kopijos).

VATŽŪM specialistai, remdamiesi prašyme nurodyta informacija, ne vėliau kaip per 5 darbo dienas atlieka krovinio fitosanitarinį tikrinimą pagal importuojančios šalies fitosanitarinius reikalavimus. Prireikus atliekama paimtų pavyzdžių laboratorinė ekspertizė.

Fitosanitarinis eksporto sertifikatas ar fitosanitarinis reeksporto sertifikatas galioja 14 dienų nuo jo išdavimo iki Lietuvos Respublikos sienos kirtimo dienos.

2. Leidimas įvežti į Lietuvos Respublikos teritoriją tam tikrus augalams ir augaliniams produktams kenksmingus organizmus, augalus, augalinius produktus ir su jais susijusius objektus, kurie skirti moksliniams tyrimams selekcijos tikslams

Kontroliuojamos tiriamosios medžiagos tyrėjas, norintis gauti oficialų leidimą įvežti ir (arba) vežti mokslo ir veislių selekcijos tikslams tam tikrus augalų ir augalinių produktų kenksmingus organizmus, augalus, augalinius produktus ir kitus objektus ar oficialų VATŽŪM raštą, skirtą tiriamosios medžiagos pervežimui šalies teritorijoje, turi ne mažiau nei prieš 30 darbo dienų VATŽŪM pateikti prašymą bei kitus reikalingus dokumentus.

Prieš išduodami minėtą leidimą, VATŽŪM specialistai atlieka išsamų vertinimą, atsižvelgiant į žemės ūkio ministro įsakymu patvirtintose taisyklėse nustatytus reikalavimus, bei atsižvelgiant į kriterijus, kuriais remiantis specialistas priima sprendimą išduoti leidimą.

Jeigu VATŽŪM pritaria tyrėjo prašyme nurodytai veiklai, dėl nurodytos tiriamosios medžiagos įvežimo į Lietuvos Respublikos teritoriją iš trečiųjų šalių, jos vežimui tarp Europos Sąjungos valstybių ir pervežimui šalies teritorijoje, per 5 darbo dienas išduodamas vienkartinis leidimas.

Leidimas galioja 30 dienų, tačiau VATŪM bet kuriuo metu gali panaikinti leidimą, jeigu nustato, kad tyrėjas nesilaiko šiose taisyklėse nustatytų reikalavimų. Apie leidimo panaikinimą tyrėjas informuojamas raštu.

Sprendimą priima VATŽŪM įgalioti specialistai. Sprendimas priimamas savo nuožiūra.

3. Leidimas augalų pasus išrašyti patiems Lietuvos Respublikos fitosanitarinio registro objektams

Augalo pasas – oficialus dokumentas, kuriuo patvirtinama, kad laikomasi teisės aktu nuostatų, susijusių su augalų sveikatos standartais ir specialiais reikalavimais, vienodas visoje Europos Sąjungoje, nepriklausomai nuo augalinės produkcijos rūšies.

Augalų pasus išduoda VATŽŪM, taip pat išduoti augalo pasą leidžiama fiziniams ir juridiniams asmenims (toliau – asmenys), turintiems rašytinį VATŽŪM leidimą. VATŽŪM vykdo asmenų, kurie nori išsirašyti augalo pasus patys, vertinimą, suteikia įgaliojimus išsirašyti augalų pasus savo užaugintai produkcijai ir vykdo minėtųjų asmenų kontrolę dėl atitikties fitosanitarijos reikalavimams.

4. Teisės naudoti patvirtintą medinės pakavimo medžiagos ženklą suteikimas

Fizinis ir juridinis asmuo (toliau – pareiškėjas), siekdamas ženklinti MPM ir (arba) medieną, skirtą jai gaminti, pateikia VATŽŪM nustatytos formos prašymą suteikti teisę ženklinti MPM ir (arba) medieną, skirtą jai gaminti, ir įrašyti į fizinių ir juridinių asmenų, turinčių teisę ženklinti MPM ir (arba) medieną, skirtą jai gaminti, sąrašą.

Siekdamas patikrinti fizinių ir juridinių asmenų naudojamų medienos džiovavimo kamerų atitikimą teisės aktuose nustatytiems reikalavimams, VATŽŪM direktorius sudaro Džiovavimo kamerų vertinimo komisiją (toliau – Komisija).

VATŽŪM regioninių skyrių specialistai per 30 dienų nuo prašymo gavimo dienos patikrina pareiškėjo pateiktus dokumentus bei atlieka patikrinimą pareiškėjo gamybos vietoje. Jei pareiškėjas, atitinka teisės aktų reikalavimus, VATŽŪM direktorius, remdamasis fitosanitarinio tikrinimo rezultatais ir Komisijos patikrinimo akto rezultatais, priima sprendimą suteikti pareiškėjui teisę ženklinti MPM ir (arba) medieną, skirtą jai gaminti, ir įrašyti į fizinių ir juridinių asmenų, turinčių teisę ženklinti MPM ir (arba) medieną, skirtą jai gaminti, sąrašą.

Teisė ženklinti MPM ir (arba) medieną, skirtą jai gaminti, pareiškėjui suteikiama Tarnybos direktoriaus įsakymu, o sąrašas skelbiamas Tarnybos interneto tinklalapyje

Teisės aktai detaliam reglamentuoja fizinių ir juridinių asmenų išbraukimo iš sąrašo pagrindus ir tvarką.

5. Leidimai prekiauti augalų apsaugos produktais

Leidimus prekiauti augalų apsaugos produktais išduoda VATŽŪM 5 metams.

Leidimui gauti pareiškėjas pateikia VATŽŪM laisvos formos paraišką ir prideda teisės aktuose nurodytus kitus dokumentus.

Paraiškas nagrinėja ir pridedamus dokumentus tikrina bei galimybę išduoti leidimą prekiauti augalų apsaugos produktais vertina VATŽŪM AAP kontrolės skyriaus specialistai. Sprendimą dėl leidimo išdavimo priima direktorius.

Prekybos leidimų galiojimo apribojimo arba panaikinimo tvarka nustatoma žemės ūkio ministro patvirtintuose taisyklėse.

6. Vienkartiniai leidimai įvežti augalų apsaugos produktus iš ne Europos Sąjungos valstybių narių ir ne Europos ekonominės erdvės valstybių

Fiziniai ir juridiniai asmenys, Lietuvos Respublikoje įsteigtos užsienio įmonės ir kitos organizacijos ar jų filialai (toliau – asmenys), įvežantys į Lietuvos Respubliką augalų apsaugos produktus, kurių kodas pagal Kombinuotąją nomenklatūrą (KN) – ex 3808, iš ne Europos Sąjungos valstybių narių ir ne Europos ekonominės erdvės valstybių, privalo turėti vienkartinį leidimą, kurį išduoda VATŽŪM. Vienkartinius leidimus Lietuvos Respublikoje registruotiems produktams įvežti iš ne Europos Sąjungos valstybių VATŽŪM išduoda žemės ūkio ministro nustatyta tvarka.

Asmenys, kurie kreipiasi dėl vienkartinio leidimo išdavimo, VATŽŪM pateikia nustatytos formos prašymą bei kitus teisės aktuose nurodytus dokumentus.

Nagrinėdami minėtus prašymus, VATŽŪM AAP kontrolės skyriaus specialistai tikrina, ar į Lietuvos Respubliką iš ne Europos Sąjungos valstybių narių ir ne Europos ekonominės erdvės valstybių įvežami augalų apsaugos produktai atitinka teisės aktuose nustatytus sandėliavimo reikalavimus. Prašymai išnagrinėjami per 5 darbo dienas. Nustačius atitiktį teisės aktų reikalavimams VATŽŪM direktorius priima sprendimą išduoti vienkartinį leidimą.

7. Licencija užsiimti licencijuoto grūdų sandėlio veikla

Lietuvos Respublikoje įregistruoti juridiniai ar fiziniai asmenys, kurių veikla susijusi su grūdų saugojimu, apdorojimu ir didmenine prekyba, pageidaujantys verstis licencijuoto grūdų sandėlio veikla, turi turėti VATŽŪM išduotą licenciją.

VATŽŪM vykdomos licencijų išdavimo, registravimo, licencijos galiojimo sustabdymo, sustabdymo panaikinimo, licencijų galiojimo panaikinimo, licencijuotų grūdų sandėlių veiklos priežiūros procedūros yra detaliam reglamentuotos teisės aktuose.

Juridinis ar fizinis asmuo, norintis gauti licenciją, pateikia VATŽŪM prašymą ir tam tikrus teisės aktuose nurodytus dokumentus.

VATŽŪM direktoriaus įsakymu sudaroma licencijų išdavimo komisija, kurios darbe gali būti kviečiami dalyvauti kompetentingi specialistai iš kitų institucijų. Gavusi prašymą ir kitus reikalingus dokumentus, komisija nagrinėja jų tinkamumą bei teisingumą, atliekamas sandėlio patikrinimas.

Licencijos išduodamos neterminuotam laikui.

VATŽŪM išduoda licenciją arba motyvuotai atsisako ją išduoti ne vėliau kaip per 30 dienų nuo dokumentų, reikalingų licencijai išduoti, gavimo dienos.

Teisės aktai detaliam reglamentuoja licencijos galiojimo sustabdymo ar panaikinimo sąlygas ir tvarką. Remdamasis komisijos išvadomis, sprendimą dėl licencijos išdavimo priima VATŽŪM direktorius.

8. Licencija verstis licencijuoto bulvių, daržovių ir vaisių sandėlio veikla

Lietuvos Respublikoje įregistruota įmonė, ūkininkas, kurių veikla susijusi su bulvių, daržovių ir vaisių saugojimu, apdorojimu ir didmenine prekyba, pageidaujantys verstis licencijuoto bulvių, daržovių ir vaisių sandėlio veikla, turi turėti VATŽŪM išduotą licenciją.

Licenciją išduoda, atsisako išduoti, pakeičia, sustabdo galiojimą, panaikina galiojimo sustabdymą ir panaikina galiojimą VATŽŪM, vadovaudamasi teisės aktų nustatytais reikalavimais.

Licencijų bulvių, daržovių ir vaisių sandėlio veiklai išdavimą, jų galiojimo sustabdymą ir panaikinimą, nustato kriterijus šalies įmonėms ar užsienio įmonių filialams (toliau – įmonės), ūkininkams, pageidaujantiems vykdyti licencijuoto bulvių, daržovių ir vaisių sandėlio veiklą reglamentuoja žemės ūkio ministro įsakymu patvirtintos taisyklės.

Įmonė ar ūkininkas, norintys gauti licenciją, Tarnybai pateikia prašymą ir kitus teisės aktuose nurodytus reikalingus dokumentus. VATŽŪM sudaro Licencijų išdavimo komisiją (toliau – komisija), kuri nagrinėja pateiktus dokumentus ir teikia išvadą dėl licencijų išdavimo VATŽŪM direktoriui.

VATŽŪM išduoda licenciją arba motyvuotai atsisako ją išduoti ne vėliau kaip per 30 kalendorinių dienų nuo dokumentų, reikalingų licencijai išduoti, gavimo dienos. Apie atsisakymą išduoti licenciją bulvių, daržovių ir vaisių sandėlio veiklai pareiškėjui pranešama raštu, nurodant tokio sprendimo motyvus.

Teisės aktuose nustatyti konkretūs reikalavimai, kai licencijos galiojimas sustabdomas bei sąlygos, kurioms esant licencijos galiojimo sustabdymas panaikinamas VATŽŪM direktoriaus įsakymu. Taip pat nustatytos sąlygos, kai licencijos galiojimas panaikinamas.

VATŽŪM direktoriaus įsakymai dėl licencijos bulvių, daržovių ir vaisių sandėlio veiklai išdavimo ir pakartotinio išdavimo, licencijos galiojimo sustabdymo, licencijos galiojimo panaikinimo bei licencijos galiojimo sustabdymo panaikinimo skelbiami „Valstybės žinių“ priede „Informaciniai pranešimai“.

Sprendimas panaikinti licencijos galiojimą gali būti ginčijamas įstatymų nustatyta tvarka.

9. Augalų apsaugos produktų registravimas

AAP registravimas – administracinis veiksmas, kuriuo VATŽŪM pagal pateiktą paraišką suteikia pareiškėjui teisę augalų apsaugos produktą tiekti rinkai.

Paraiškas įregistruoti augalų apsaugos produktus pareiškėjai teikia VATŽŪM. Paraiškas nagrinėja tarnybos AAP registravimo skyrius. Duomenų apie veikliąsias medžiagas, esančias augalų apsaugos produktuose, teikimo reikalavimus tvirtina žemės ūkio ministras, suderinęs su aplinkos ministru ir sveikatos apsaugos ministru. Duomenų apie augalų apsaugos produktus teikimo reikalavimus tvirtina žemės ūkio ministras, suderinęs su aplinkos ministru ir sveikatos apsaugos ministru.

Žemės ūkio ministro įsakymu, iš mokslo ir kitų institucijų atstovų sudaroma Konsultavimo komisija, kuri teikia VATŽŪM pasiūlymus ir rekomendacijas dėl augalų apsaugos produktų įregistravimo. Sprendimą dėl AAP registravimo priima direktorius, sprendimas informinamas direktoriaus įsakymu.

10. Leidimas atlikti naudojamų purkštuvų apžiūras

VATŽŪM išduoda leidimus atlikti naudojamų purkštuvų apžiūras.

VATŽŪM organizuoja pareiškėjų atestaciją ir specialistų mokymus atlikti naudojamų purkštuvų technines apžiūras.

VATŽŪM direktoriaus įsakymu tvirtinama atestavimo komisija (toliau – Komisija), į kurią įeina Žemės ūkio ministerijos, Valstybinės mašinų bandymo stoties ir VATŽŪM atstovai. Į Komisiją gali būti pasitelkiami ir kitų kompetentingų institucijų atstovai.

Asmuo, norintis gauti leidimą purkštuvų apžiūroms atlikti, VATŽŪM pateikia laisvos formos paraišką ir kitus teisės aktuose nurodytus dokumentus. VATŽŪM per 14 darbo dienų išnagrinėja paraišką ir pateiktus dokumentus ir priima sprendimą dėl jų tinkamumo.

VATŽŪM nustačius, kad pagal pateiktus dokumentus asmuo atitinka reikalavimus, Komisija ne vėliau kaip per 30 kalendorinių dienų atlieka patikrinimą vietoje ir nusprendžia, ar asmuo tinkamas gauti leidimą.

Gavusi Komisijos sprendimą, VATŽŪM per 5 darbo dienas išduoda pareiškėjui leidimą purkštuvų techninėms apžiūroms atlikti arba motyvuotu raštu informuoja pareiškėją, kad leidimas jam nesuteiktas.

Leidimas techninėms apžiūroms atlikti išduodamas 5 metams, vėliau jis gali būti pratęsiamas tokia pat tvarka, kaip buvo išduotas.

11. Dauginamosios medžiagos tiekėjų atestavimas

Dauginamosios medžiagos tiekėjų atestavimas – procedūra, kuria VATŽŪM įvertina, ar dauginamosios medžiagos tiekėjai atitinka teisės aktų nustatytus reikalavimus, ir įrašo juos į atestuotų dauginamosios medžiagos tiekėjų sąrašą.

VATŽŪM direktorius sudaro Augalų dauginamosios medžiagos atestavimo komisiją (toliau – Komisija). VATŽŪM per 30 darbo dienų nuo prašymo gavimo dienos patikrina pareiškėjo, norinčio tapti dauginamosios medžiagos tiekėju, dokumentus. Komisija atlieka pareiškėjo veiklos patikrinimą gamybos vietoje.

Jeigu pareiškėjas atitinka dauginamosios medžiagos tiekėjui keliamus reikalavimus, Komisija teikia siūlymą VATŽŪM direktoriui atestuoti jį dauginamosios medžiagos tiekėju ir išduoti jam dauginamosios medžiagos tiekėjo pažymėjimą pagal VATŽŪM direktoriaus patvirtintą formą ir įtraukti į atestuotų dauginamosios medžiagos tiekėjų sąrašą.

12. Pažymėjimas (sertifikatas) apie augalo veislės įrašymą į Nacionalinį augalų veislių sąrašą

VATŽŪM sudaro ir tvarko Nacionalinį augalų veislių sąrašą (Žemės ūkio ministerijos nustatyta tvarka). Augalų veislių tyrimų rezultatams nagrinėti ir vertinti, pasiūlymams dėl augalų naujų veislių įrašymo į Nacionalinį augalų veislių sąrašą ar dėl išbraukimo iš jo teikti sudaroma Valstybinė augalų veislių vertinimo komisija (toliau – komisija). Jos sudėtį ir nuostatus tvirtina žemės ūkio ministras.

Komisija teikia siūlymus dėl augalų naujų veislių įrašymo į Nacionalinį augalų veislių sąrašą.

Nacionalinį augalų veislių sąrašas tvirtinamas VATŽŪM direktoriaus įsakymu.

Išvados

Atlikus teisės aktų, reglamentuojančių leidimų, licencijų išdavimą ir kitų papildomų teisių suteikimą galima teigti, kad minėtuose teisės aktuose aiškiai ir tiksliai reglamentuojama administracinės procedūros eiga, terminai, nustatyti konkretūs ir objektyvūs reikalavimai procedūroje dalyvaujantiems asmenims.

Teisės aktuose aiškiai nurodyti leidimus, licencijas ir kitus dokumentus išduodantys subjektai, išsamiai apibrėžtos jų kompetencijos ribos, todėl galimybė šiems subjektams veikti savo nuožiūra yra apribota.

Sprendimą dėl daugumos leidimų, licencijų išdavimo ir kitų papildomų teisių suteikimo

priima VATŽŪM direktorius. Kai kuriuos sprendimus priima kiti VATŽŪM įgalioti specialistaisavo nuožiūra.

Daugumai sprendimų yra numatyta kolegiali sprendimo priėmimo procedūra – kolegiali institucija (komisija) atlieka situacijos ir dokumentų patikrinimą ir įvertinimą bei pateikia sprendimą priimančiam asmeniui motyvuotą nuomonę dėl leidimo, licencijos išdavimo/neišdavimo ar kitos papildomos teisės suteikimo/nesuteikimo. Įvertinęs komisijos išvadas, VATŽŪM direktorius priima galutinį sprendimą.

Komisijos sudaromo remiantis Valstybinės augalininkystės tarnybos prie Žemės ūkio ministerijos direktoriaus 2010 m. gruodžio 22 d. įsakymu Nr. A1-181 „Dėl Bendrojo darbo grupių ir komisijų darbo reglamento patvirtinimo“, kuriuo nustatoma VATŽŪM sudaromų darbo grupių ir komisijų darbo tvarka (komisijos darbo organizavimas, sprendimų priėmimo tvarka, komisijos teisės ir pareigos bei komisijos narių asmeninė atsakomybė už priimtus sprendimus).

Teisės aktuose yra nustatyti aiškūs kriterijai, principai ir sąlygos, kuriais vadovaujantis priimami sprendimai dėl leidimų, licencijų ar kitų dokumentų išdavimo, numatyti konkretūs sprendimų priėmimo kriterijai.

Teisės aktai numato vienodas sąlygas pareiškėjams gauti minėtus, papildomas teises suteikiančius, dokumentus. Tuo užtikrinamas veiklos ir sprendimų priėmimo skaidrumas.

Teisės aktuose yra atskirtas sprendimo išduoti papildomas teises suteikiančius dokumentus priėmimo ir šios veiklos priežiūros / kontrolės funkcijų įgyvendinimas bei tas funkcijas atliekantys subjektai.

Atliekama sprendimų priėmimo prevencinė (problemų išankstinis nuspėjimas ir pašalinimas, specialistų, įgaliotų priimti tam tikrus sprendimus, mokymai, kvalifikacijos tobulinimas), einamoji (proceso tikrinimas ir reguliavimas, veiklos rezultatai analizuojami ir palyginami su ankstesniais laikotarpiais), paskesnioji (klaidų analizė, teisės aktų tobulinimas) kontrolė. Sprendimų priėmimo kontrolė atliekama vadovaujantis bendraisiais teisės principais.

Vykdamas minėtą veiklą, taikomas „vieno langelio“ principas.

VATŽŪM pareiškė pageidavimą dalyvauti investiciniame projekte „Elektroninių paslaugų ūkio subjektams ir ūkio subjektų priežiūrą atliekančioms institucijoms sukūrimas“, perkeliant ūkio subjektams teikiamas paslaugas į elektroninę erdvę. Siekiant sumažinti administracinę našą ūkio veiklos subjektams, VATŽŪM planuoja kai kurias administracines paslaugas teikti elektroniniu būdu.

Galiojantys vidaus teisės aktai nepakankamai reglamentuoja kontrolės padalinių veiklos ir sprendimų apskundimo tvarką ir terminus. Šiuo metu asmenų skundai priimami ir nagrinėjami vadovaujantis Lietuvos Respublikos viešojo administravimo įstatymo ir Asmenų prašymų nagrinėjimo ir jų aptarnavimo viešojo administravimo institucijose, įstaigose ir kitose viešojo administravimo subjektuose taisyklių, patvirtintų Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2007 m. rugpjūčio 22 d. nutarimu Nr. 875 (Žin., 2007, Nr. 94-3779), nuostatomis.

Per analizuojamą laikotarpį VATŽŪM nebuvo gauta asmenų skundų, pranešimų ar kitokio pobūdžio informacijos dėl VATŽŪM subjektų, išduodančių leidimus, licencijas ir kitus dokumentus, veiklos ir priimtų sprendimų teisėtumo, pagrįstumo.

VATŽŪM negauta duomenų, kad būtų pradėti ikiteisminiai tyrimai dėl VATŽŪM specialistų, kurių veikla yra susijusi su licencijų bei leidimų išdavimu, korupcinių nusikalstamų veikų, taip pat negauta duomenų, jog asmenys analizuojamu laikotarpiu skundėsi dėl tokių specialistų galimų korupcinių veikų, dėl kurių ikiteisminis tyrimas nepradedamas.

VATŽŪM teisės aktai yra periodiškai peržiūrimi, nuolat vykdomas nustatytų teisinio reglamentavimo spragų ar kolizijų taisymas.

III. VATŽŪM priimami sprendimai, kuriems nereikia kitos valstybės ar savivaldybės

institucijos patvirtinimo

VATŽŪM suteikta teisė pagal kompetenciją rengti norminius teisės aktus (įsakymus) ir kontroliuoti jų vykdymą.

VATŽŪM direktoriaus įsakymu yra patvirtintas Valstybinės augalininkystės tarnybos prie Žemės ūkio ministerijos darbo reglamentas (toliau – Reglamentas), kuriame detaliam reglamentuojama VATŽŪM įsakymų projektų rengimo, derinimo su kitais VATŽŪM padaliniais bei su kitomis suinteresuotoms valstybės įstaigoms ir tvirtinimo tvarka. VATŽŪM direktoriaus įsakymais tvirtinamų norminių teisės aktų projektų poveikio korupcijos mastui vertinimas atliekamas rengiant teisės aktų projektus – rengėjų, analizuojant su padalinių vadovais ir pagal kompetenciją su kitų padalinių (taip pat teisės ir personalo skyriaus) specialistais.

Sprendimų, susijusių su įstaigos turto valdymu, naudojimu ir disponavimu juo, kuriems nereikia kitos valstybės ir savivaldybės įstaigos patvirtinimo, priėmimo, procedūros atliekamos Reglamente nustatyta tvarka bei griežtai laikantis įstatymų, Vyriausybės nutarimų bei žemės ūkio ministro įsakymų, nustatančių valstybės turto valdymo, naudojimo ir disponavimo juo reikalavimus ir sąlygas, nuostatus.

VATŽŪM yra priimti teisės aktai, užtikrinantys Lietuvos Respublikos viešųjų pirkimų įstatymo (Žin., 1996, Nr. 84-2000; 2006, Nr. 4-102) reikalavimų įgyvendinimą (dokumentų sąrašo 10 dalis).

Augalų apsaugos produktų kontrolės, regioninių skyrių ir kai kurie fitosanitarijos postų specialistai yra įgalioti nagrinėti administracinius teisės pažeidimus ir skirti nuobaudas. Skiriant administracines nuobaudas administracinių teisės pažeidimų bylose, nereikalingas kitų valstybės institucijų tvirtinimas. Šiuo metu VATŽŪM susiklostė praktika, kad administracinį teisės pažeidimą tiria ir nutarimą administracinio teisės pažeidimo byloje priima tas pats VATŽŪM specialistas. Siekiant atskirti kontrolės ir sprendimo priėmimo procedūras, ateityje numatyta VATŽŪM veiklą organizuoti taip, kad minėtas funkcijas atliktų skirtingi specialistai.

IV. Tam tikrose VATŽŪM veikos srityse naudojama valstybės ar tarnybos paslaptį sudaranti informacija

Kai kurie VATŽŪM valstybės tarnautojai ir darbuotojai, dirbantys pagal darbo sutartis, turi teisę susipažinti ir dirbti su įslaptinta informacija. Žemės ūkio ministro 2008 m. Kovo 5 d. Įsakymu Nr. 3D-118 „Dėl darbuotojų, atsakingų už įslaptintos informacijos administravimą, apsaugą ir kontrolę, skyrimo ir darbuotojų, kuriems suteikiama teisė dirbti ar susipažinti su tarnybos paslaptį sudarančia informacija, žymima slaptumo žyma „Riboto naudojimo“, sąrašo patvirtinimo“ patvirtintas VATŽŪM darbuotojų, turinčių teisę susipažinti su įslaptinta informacija, turinčią žymą „Riboto naudojimo“, sąrašas. Darbuotojai, dirbantys su įslaptinta informacija, dažniausiai sprendimus priima kolegialiai.

VATŽŪM nebuvo užfiksuota įslaptintos informacijos administravimo, apsaugos ir kontrolės tvarkos pažeidimų.

Atkreiptinas dėmesys, kad vidaus teisės aktai nepakankamai reglamentuoja įslaptintos informacijos naudojimo VATŽŪM tvarką, todėl artimiausiu metu bus rengiami įslaptintos informacijos VATŽŪM administravimo, apsaugos ir kontrolės tvarką nustatantys teisės aktai.

Motyvuotos išvados:

Apibendrinant galima teigti, kad nors VATŽŪM veikla yra reglamentuota įstatymų ir kitų teisės norminių aktų, nustatyti sprendimų priėmimo kriterijai ir procedūros, VATŽŪM padalinių uždaviniai ir funkcijos yra nustatytos padalinių nuostatuose, o valstybės tarnautojų ir darbuotojų,

dirbančių pagal darbo sutartį, funkcijos nustatytos pareigybių aprašymuose, bei už valstybės tarnautojų ir darbuotojų, dirbančių pagal darbo sutartį, padarytus teisės normų pažeidimus, atsižvelgiant į pažeidimo pobūdį, yra numatyta atsakomybė, tačiau remiantis Lietuvos Respublikos korupcijos prevencijos įstatyme nustatytais korupcijos pasireiškimo tikimybės kriterijais, korupcijos pasireiškimo tikimybė egzistuoja.

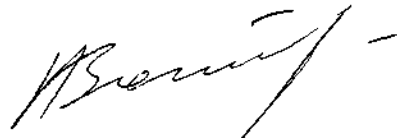
VATŽŪM padalinių veikla atitinka 4 iš 7 korupcijos pasireiškimo tikimybės kriterijų. Didžiausia korupcijos pasireiškimo tikimybė egzistuoja VATŽŪM veiklos srityse, susijusiose su padalinių atliekamų kontrolės funkcijų vykdymu. Mažiausia pasireiškimo tikimybė yra valstybės ar tarnybos paslaptį sudarančios informacijos naudojimo srityje.

Nustatytiems korupcijos rizikos veiksniams valdyti ir pašalinti bei korupcijos pasireiškimo tikimybei VATŽŪM veiklos srityse šalinti, numatyta imtis šių priemonių:

1. Parengti piliečių ir kitų asmenų aptarnavimo VATŽŪM, taip pat asmenų skundų, gautų VATŽŪM, registravimo, nagrinėjimo ir atsakymų rengimo tvarkas;
2. Sudaryti galimybę asmenims anonimiškai, naudojant el. priemones pateikti nuomonę apie VATŽŪM specialistų darbą, jų netinkamą elgesį arba piktnaudžiavimą tarnybine padėtimi;
3. Perkelti į elektroninę erdvę tam tikras VATŽŪM teikiamas paslaugas;
4. Tobulinti VATŽŪM vykdomo administracinių teisės pažeidimų nagrinėjimo tvarką, formuoti praktiką, kad administracinio teisės pažeidimo tyrimą atliktų ir nutarimą administracinio teisės pažeidimo byloje priimtų skirtingi VATŽŪM specialistai;
5. Tobulinti VATŽŪM vidaus teisės aktų, susijusių su viešaisiais pirkimais, nuostatas;
6. Organizuoti VATŽŪM specialistų antikorupcinį švietimą;
7. Parengti įslaptintos informacijos VATŽŪM administravimo, apsaugos ir kontrolės tvarką.

PRIDEDAMA. Dokumentų, pagrindžiančių didelę korupcijos pasireiškimo tikimybę Valstybinėje augalininkystės tarnyboje prie žemės ūkio ministerijos, sąrašas, 8 lapai.

Direktoriaus pavaduotojas,
atliekantis direktoriaus funkcijas

Arvydas Basiulis

Dokumentų, pagrindžiančių didelę korupcijos pasireiškimo tikimybę Valstybinėje augalininkystės tarnyboje prie žemės ūkio ministerijos, sąrašas

1. Genetiškai modifikuotų organizmų kontrolė

Lietuvos Respublikos genetiškai modifikuotu organizmu įstatymas (Žin., 2001, Nr. 56-1976; 2003, Nr. 34-1419);

Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministro 2010 m. gegužės 7 d. įsakymas Nr.3D-434 „Dėl žmonių maistui ir gyvūnų pašarams neskirtų genetiškai modifikuotų augalų ir augalinių produktų bei genetiškai modifikuotų augalų dauginamosios medžiagos kontrolės“ (Žin., 2010, Nr.54-2673);

Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministro 2010 m. birželio 11 d. įsakymas Nr. 3D-562 „Dėl žmonių maistui ir gyvūnų pašarams neskirtų genetiškai modifikuotų augalų, augalinių produktų ir dauginamosios medžiagos, įvežamos į Lietuvos Respubliką ir Europos Sąjungą bei vežamos tranzitu, patikrinimo taisyklių patvirtinimo“ (Žin., 2010, Nr.70-3509);

Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministro 2008 m. spalio 8 d. įsakymas Nr.3D-543 „Dėl įvežamų į Lietuvos Respubliką, vežamų per ją į kitas Europos Sąjungos šalis, taip pat vežamų tranzitu žmonių maistui ir gyvūnų pašarams neskirtų augalų, augalinių produktų ir dauginamosios medžiagos, kurie galėjo būti genetiškai modifikuoti, stebėsenos taisyklių patvirtinimo“ (Žin., 2008, Nr.119-4529);

Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministro ir Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2007 m. lapkričio 16 d įsakymas Nr. 3D-504/D1-608 „Dėl genetiškai modifikuotų augalų pasėlių sambūvio su tradicinių ir ekologiškų augalų pasėliais taisyklių patvirtinimo“;

Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministro įsakymas Nr. 3D-1 „Dėl ketinamų Lietuvoje auginti genetiškai modifikuotų augalų pasėlių deklaravimo ir informacijos apie juos teikimo taisyklių patvirtinimo“ (Žin., 2007, Nr.121-4978);

Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministro 2005 m. gegužės 11 d. įsakymas Nr. 3D-265 "Dėl žmonių maistui ir gyvūnų pašarams neskirtų genetiškai modifikuotų augalų, augalinių produktų ir dauginamosios medžiagos, įvežamos į Lietuvos Respubliką ir Europos Bendriją bei gabenamos tranzitu, patikrinimo taisyklių patvirtinimo" (Žin., 2005, Nr. 61-2179; 2010, Nr. 70-3509);

Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministro 2004 m. rugsėjo 14 d. įsakymas Nr. 3D-515 „Dėl žmonių maistui ir gyvūnų pašarams neskirtų genetiškai modifikuotų augalų ir augalinių produktų, kuriems būtina fitosanitarinė kontrolė, bei genetiškai modifikuotų augalų dauginamosios medžiagos kontrolės" (Žin., 2004, Nr.140-5149; 2010, Nr.54-2673);

Valstybinės augalų apsaugos tarnybos viršininko 2009 m. kovo 2 d. įsakymas Nr. A1-050 „Dėl genetiškai modifikuotų augalų pasėlių (kitų nei sėklinių) patikros taisyklių patvirtinimo" (Žin., 2009, Nr.25-1007; 2010, Nr.102-5320);

Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministro įsakymas Nr. 3D-519 "Dėl į Lietuvos Respubliką ir Europos Sąjungą įvežamos medinės pakavimo medžiagos tikrinimo taisyklių patvirtinimo"(Žin., 2008, Nr.113-4305; 2010, Nr. 106-5481);

Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministro įsakymas Nr. 3D-408 "Dėl medinės pakavimo medžiagos ženklinimo taisyklių patvirtinimo" (Žin., 2006, Nr.113-4308; 2011, Nr. 42-2002).

2. Šviežių vaisių ir daržovių kontrolė

Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministro 2009 m. liepos 10 d. įsakymas Nr. 3D-488 „Dėl importuojamų, eksportuojamų ir vidaus rinkai tiekiamų šviežių vaisių ir daržovių atitikties prekybos standartams patikros taisyklių patvirtinimo“ (Žin., 2009, Nr.84-3548; 2010, Nr.22-1037; 76-3887);

Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministro 2008 m. rugsėjo 25 d. įsakymas Nr. 3D-521 „Dėl pripažintų prekyautojų šviežiais vaisiais ir daržovėmis patvirtinimo ir jų tiekiamos rinkai bei eksportuojamos produkcijos tikrinimo taisyklių patvirtinimo“ (Žin., 2008, Nr.113-4306; 2010, Nr.117-5977);

Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministro 2005 m. lapkričio 9 d. įsakymas Nr.3D-524 „Dėl šviežių vaisių ir daržovių atitikties prekybos standartams kontrolės informacinės sistemos „Vaiskoris“ duomenų saugos nuostatų patvirtinimo“ (Žin., 2005, Nr.134- 4833);

Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministro 2005 m. lapkričio 2 d. įsakymas Nr.3D-516 „Dėl šviežių vaisių ir daržovių atitikties prekybos standartams kontrolės informacinės sistemos „Vaiskoris“ nuostatų patvirtinimo“ (Žin., 2005, Nr.131- 4751; 2006, Nr.87- 3429);

Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministro 2004 m. spalio 1 d. įsakymas Nr.3D-536 „Dėl bulvių, daržovių ir vaisių sandėlio veiklos licencijavimo taisyklių bei higienos reikalavimų licencijuotų bulvių, daržovių ir vaisių sandėlių saugykloms ir patalpoms patvirtinimo“ (Žin., 2004, Nr.148-5372; 2009, Nr.39-1500; 2010, Nr.124-6346);

Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2002 m. gruodžio 24 d. įsakymas Nr.677 "Dėl Lietuvos higienos normos HN 119:2002 „maisto produktų ženklavimas“ tvirtinimo" (Žin., 2003, Nr.13-530; Nr.60-2741; 2004, 70-2458);

Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministro 2005 m. gegužės 23 d. įsakymas Nr.193 "Dėl maistinių bulvių kokybės reikalavimų patvirtinimo" (Žin., 2002, Nr.53-2097; 2005, Nr.46-1530);

Valstybinės augalininkystės tarnybos prie Žemės ūkio ministerijos direktoriaus ir Valstybinės maisto ir veterinarijos tarnybos direktoriaus 2010 m. spalio 26 d. įsakymas Nr.A1-123/b1-368 "Dėl mato dydžiais išreiškiamų šviežių vaisių ir daržovių kokybinių rodiklių vertinimo metodikos patvirtinimo“;

Valstybinės augalininkystės tarnybos prie Žemės ūkio ministerijos direktoriaus ir Valstybinės maisto ir veterinarijos tarnybos direktoriaus 2010 m. spalio 26 d. įsakymas Nr. A1-123/B1-368 „Dėl mato dydžiais išreiškiamų šviežių vaisių ir daržovių kokybinių rodiklių vertinimo metodikos patvirtinimo“;66. Valstybinės augalininkystės tarnybos prie Žemės ūkio ministerijos direktoriaus įsakymas Nr. A1-165 „Dėl licencijos verstis licencijuoto bulvių, daržovių ir vaisių sandėlio veikla blanko privalomosios formos teksto ir rekvizitų patvirtinimo“.

3. Fitosanitarinė kontrolė

Lietuvos Respublikos fitosanitarijos įstatymas (Žin., 1999, Nr. 113-3285; 2010, Nr. 12-559);

Lietuvos Respublikos fitosanitarinio registro nuostatai, patvirtinti Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2001 m. balandžio 10 d. nutarimu Nr. 402 (Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2010 m. liepos 7 d. nutarimo Nr. 999 redakcija) (Žin., 2001, Nr. 32-1074; 2010, Nr. 84-4418);

Fitosanitarijos priemonių nuo tabakinių baltasparnių naudojimo šiltnamių žemės ūkio ekosistemose taisyklės, patvirtintos Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministro 2007 m. gruodžio 4 d. įsakymu Nr. 3D-529 (Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministro 2010 m. liepos 26 d. įsakymo Nr. 3D-692 redakcija) (Žin., 2007, Nr. 127-5200; 2010, Nr. 91-4834);

Fitosanitarijos priemonių nuo minamusių naudojimo šiltnamiuose ir (arba) atviro grunto ekosistemose tvarkos aprašas, patvirtintas Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministro 2009 m. kovo 2 d. įsakymu Nr. 3D-134 (Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministro 2010 m. rugpjūčio 24 d. įsakymo Nr. 3D-769 redakcija) (Žin., 2009, Nr. 27-1059; 2010, Nr. 104-5409);

Tam tikrų augalams ir augaliniams produktams kenksmingų organizmų, augalų, augalinių produktų ir kitų objektų, skirtų mokslo ir selekcijos tikslams, įvežimo į Lietuvos Respubliką iš trečiųjų šalių, jų vežimo tarp Europos Sąjungos valstybių ir pervežimo šalies teritorijoje taisyklės, patvirtintos Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministro 2003 m. birželio 30 d. įsakymu Nr. 3D-262

(Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministro 2009 m. gegužės 22 d. įsakymo Nr. 3D-368 redakcija) (Žin., 2003, Nr. 81-3710; 2009, Nr. 63-2530);

Fitosanitarijos priemonių nuo bakterinės degligės naudojimo tvarkos aprašas, aptvirtintas Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministro 2006 m. birželio 14 d. įsakymu Nr. 3D-246 (Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministro 2010 m. rugpjūčio 12 d. įsakymo Nr. 3D-750 redakcija) (Žin., 2006, Nr. 68-2520; 2010, Nr. 99-5147);

Bulvių žiedinio puvinio fitosanitarinės kontrolės ir fitosanitarijos priemonių taikymo taisyklės, patvirtintos Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministro 2007 m. vasario 28 d. įsakymu Nr. 3D-97 (Žin., 2007, Nr. 29-1061);

Kaliforninio skydamario fitosanitarinės kontrolės ir fitosanitarijos priemonių naudojimo tvarkos aprašas, patvirtintas Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministro 2002 m. birželio 27 d. įsakymu Nr. 240 (Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministro 2010 m. rugsėjo 17 d. įsakymo Nr. 3D-826 redakcija) (Žin., 2002, Nr. 77-3307; 2009, Nr. 112-5702);

Gvazdikų lapsukių fitosanitarinės kontrolės ir fitosanitarijos priemonių naudojimo tvarkos aprašas, patvirtintas Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministro 2002 m. birželio 27 d. įsakymu Nr. 240 (Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministro 2010 m. rugsėjo 17 d. įsakymo Nr. 3D-826 redakcija) (Žin., 2009, Nr. 112-5702);

Fitosanitarijos priemonių kovai su grybu *Diaporthe vaccinii* Shear taikymo ūkiuose taisyklės, patvirtintos Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministro 2009 m. sausio 15 d. įsakymu Nr. 3D-19 (Žin., 2009, Nr. 8-281);

Bulvių vėžio fitosanitarinės kontrolės ir fitosanitarijos priemonių taikymo tvarką, patvirtinta Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministro 2001 m. kovo 30 d. įsakymu Nr. 89 (Žin., 2001, Nr. 29-949);

Fitosanitarijos priemonių nuo bulvių gumbų verpstiškumo viroido naudojimo tvarkos aprašas, patvirtintas Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministro 2007 m. spalio 3 d. įsakymu Nr. 3D-441 (Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministro 2010 m. rugsėjo 1 d. įsakymo Nr. 3D-793 redakcija) (Žin., 2007, Nr. 105-4315; 2010, Nr. 106-5482);

Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministro įsakymas Nr. 3D-924 „Dėl Lietuvos Respublikos fitosanitarinio registro naudojamų dokumentų formų patvirtinimo ir žemės ūkio ministro 2001 m. lapkričio 7 d. įsakymo Nr. 382 pripažinimo netekusiu galios“;

Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministro įsakymas Nr. 3D-224 „Dėl Lietuvos Respublikos fitosanitarinio registro duomenų saugos nuostatų patvirtinimo“;

Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministro įsakymas Nr. 3D-180 „Dėl fitosanitarijos priemonių kovai su obelių šakų išvešėjimo ir kriausių nykimo fitoplazmomis naudojimo taisyklių patvirtinimo“;

Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministro įsakymas Nr. 3D-355 „Dėl prekyviečių, prekiaujančių žemės ūkio ir maisto produktais, darbo taisyklių patvirtinimo“;

Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministro įsakymas Nr. 3D-134 "Dėl fitosanitarijos priemonių kovai su minamusėmis *Amauromyza maculosa* (Malloch), *Liriomyza huidobrensis* (Blanchard), *Liriomyza sativae* (Blanchard) ir *Liriomyza trifolii* (Burgess) taikymo šiltnamiuose ir (arba) atviro grunto ekosistemose taisyklių patvirtinimo“;

Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministro įsakymas Nr. 3D-529 „Dėl fitosanitarijos priemonių kovai su tabakiniu baltasparniu *Bemisia tabaci* (Gennadius) taikymo šiltnamių agroekosistemose taisyklių patvirtinimo“;

Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministro įsakymas Nr. 3D-459 "Dėl fitosanitarijos priemonių kovai su slyvų raupligės virusu taikymo taisyklių patvirtinimo“;

Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministro įsakymas Nr. 3D-458 „Dėl fitosanitarijos priemonių kovai su *Phytophthora ramorum* taikymo taisyklių patvirtinimo“;

Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministro įsakymas Nr. 3D-440 „Dėl fitosanitarijos priemonių kovai su Pepino mozaikos virusu taikymo taisyklių patvirtinimo“;

Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministro įsakymas Nr. 3D-318 „Dėl fitosanitarijos priemonių kovai su *Puccinia horiana* p. Henn. taikymo taisyklių patvirtinimo“;

Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministro įsakymas Nr. 3D-98 „Dėl *Ralstonia solanacearum* (Smith) Yabuuchi et al. kenksmingojo organizmo fitosanitarinės kontrolės ir fitosanitarijos priemonių taikymo taisyklių patvirtinimo“;

Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministro įsakymas Nr. 3D-57 „Dėl augalų, augalinių produktų ir kitų su jais susijusių objektų gamybos, saugojimo, realizavimo ir išvežimo iš Lietuvos Respublikos bei augalų natūraliose augavietėse fitosanitarinės kontrolės taisyklių bei reikalavimų fitosanitariniams sertifikatams eksportui ir reeksportui aprašo patvirtinimo“;

Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministro įsakymas Nr. 3D-246 "Dėl fitosanitarijos priemonių kovai su bakterine deglige taikymo taisyklių patvirtinimo";

Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministro įsakymas Nr. 3D-10 "Dėl maistinių bulvių augintojų registravimo Lietuvos Respublikos fitosanitariniame registre ir jų kontrolės";

Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministro įsakymas Nr. 3D-227 "Dėl išvežamų iš Lietuvos Respublikos į Rusijos Federaciją augalų, augalinių produktų ir kitų objektų fitosanitarinių sertifikatų ir fitosanitarinių sertifikatų reeksportui formų patvirtinimo";

Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministro ir Lietuvos Respublikos finansų ministro įsakymas Nr. 3D-171/1K-080 "Dėl įvežamų į Lietuvos Respubliką ir Europos Bendriją bei gabenamų per ją tranzitu augalų, augalinių produktų ir kitų objektų fitosanitarinio patikrinimo taisyklių patvirtinimo";

Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministro ir Lietuvos Respublikos finansų ministro įsakymas Nr. 3D-338/1K-217 "Dėl augalų, augalinės kilmės produktų ir kitų objektų, kuriems būtina fitosanitarinė kontrolė, įvežimo punktų sąrašo patvirtinimo";

Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministro įsakymas Nr. 3D-88 "Dėl kompensacijos už nuostolius dėl fitosanitarijos priemonių taikymo skaičiavimo metodikos patvirtinimo";

Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministro įsakymas Nr. 3D-265 "Dėl minimalių reikalavimų, keliamų augalų, augalinės kilmės produktų ir kitų objektų, kuriems būtina fitosanitarinė kontrolė, įvežimo punktams, sąrašo patvirtinimo";

Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministro įsakymas Nr. 3D-264 "Dėl kenksmingųjų organizmų, augalų, augalinių produktų ir kitų objektų sąrašų patvirtinimo";

Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministro įsakymas Nr. 3D-263 „Dėl augalo pasą ir saugomas zonas reglamentuojančių taisyklių patvirtinimo“;

Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministro įsakymas Nr. 3D-262 „Dėl tam tikrų augalams ir augaliniams produktams kenksmingų organizmų, augalų, augalinių produktų ir kitų objektų, skirtų mokslo ir selekcijos tikslams, įvežimo į Lietuvos Respubliką iš trečiųjų šalių, jų vežimo tarp Europos Sąjungos valstybių ir pervežimo šalies teritorijoje taisyklių patvirtinimo“;

Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministro įsakymas Nr. 240 "Dėl kai kurių kenksmingų augalams ir augaliniams produktams organizmų fitosanitarinės kontrolės ir fitosanitarijos priemonių patvirtinimo";

Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministro įsakymas Nr. 219 "Dėl bulvinių cistas sudarančių nematodų kontrolės ir fitosanitarijos priemonių taikymo tvarkos patvirtinimo";

Valstybinės augalininkystės tarnybos prie žemės ūkio ministerijos direktoriaus įsakymas Nr. A1-94 "Dėl muitinės sandėlių, importo ir eksporto terminalų pripažinimo tinkamais augalinės kilmės produkcijai laikyti".

4. Augalų dauginamosios medžiagos tiekimo rinkai kontrolė

Lietuvos Respublikos augalų sėklininkystės įstatymas (Žin., 2001, Nr. 102-3623; 2010, Nr. 13-619);

Dauginamosios medžiagos tiekėjų atestacijos tvarkos aprašas, patvirtintas Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministro 2002 m. liepos 12 d. įsakymu Nr. 266 (2010 m. rugpjūčio 10 d. įsakymo Nr. 3D-730 redakcija) (Žin., 2002, Nr. 79-3349; 2010, Nr. 99-5143);

Dauginamosios medžiagos tiekėjų veiklos priežiūros atrankos taisyklės, patvirtintos Valstybinės sėklų ir grūdų tarnybos prie Žemės ūkio ministerijos viršininko 2009 m. rugsėjo 11 d. įsakymu 1A-150;

Dauginamosios medžiagos tiekimo rinkai kontrolės tvarkos aprašas, patvirtintas Valstybinės augalininkystės tarnybos prie Žemės ūkio ministerijos direktoriaus 2010 m. sausio 17 d. įsakymu Nr. A1-9;

Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministro 2010 m. rugpjūčio 10 d. įsakymas Nr. 3D-730 „Dėl žemės ūkio ministro 2002 m. liepos 12 d. įsakymo Nr. 266 „Dėl dauginamosios medžiagos tiekėjų atestacijos tvarkos aprašo patvirtinimo“ pakeitimo“ (Žin., 2010, Nr. 99-5143);

Valstybinės augalininkystės tarnybos prie Žemės ūkio ministerijos direktoriaus 2010 m. rugsėjo 13 d. įsakymas Nr. A1-84 „Dėl dauginamosios medžiagos tiekėjo atestacijos dokumentų formų patvirtinimo“ (Žin., 2010, Nr. 109-5625).

Privalomųjų rinkai tiekiamos pašarinių augalų sėklos kokybės reikalavimų aprašas, patvirtintas Žemės ūkio ministro 2000 m. gruodžio 29 d. įsakymu Nr. 382 (Žin., 2001, Nr. 5-145; 2010, Nr. 91-4827);

Privalomųjų rinkai tiekiamos javų sėklos kokybės reikalavimų aprašas, patvirtintas Žemės ūkio ministro 2000 m. rugsėjo 29 d. įsakymu Nr. 274 (Žin., 2000, Nr. 86-2640; 2010, Nr. 89-4718);

Privalomųjų rinkai tiekiamos runkelių sėklos kokybės reikalavimų aprašas, patvirtintas Žemės ūkio ministro 2000 m. rugsėjo 29 d. įsakymu Nr. 275 (Žin., 2000, Nr. 86-2641; 2010, Nr. 92-4869);

Privalomųjų aliejinių ir pluoštinių augalų sėklos kokybės reikalavimų aprašas, patvirtintas Žemės ūkio ministro 2000 m. gruodžio 29 d. įsakymu Nr. 381 (Žin., 2001, Nr. 4-107; 2010, Nr. 96-4994);

Privalomųjų rinkai tiekiamų sėklinių bulvių reikalavimų aprašas, patvirtintas Žemės ūkio ministro 2000 m. birželio 30 d. įsakymu Nr. 215 (Žin., 2000, Nr. 56-1673; 2010, Nr. 91-4826);

Privalomųjų rinkai tiekiamos daržovių sėklos kokybės reikalavimų aprašas, patvirtintas Žemės ūkio ministro 2001 m. birželio 29 d. įsakymu Nr. 224 (Žin., 2001, Nr. 58-2110; 2010, Nr. 140-7180);

Privalomųjų rinkai tiekiamos sodo augalų dauginamosios medžiagos ir sodo augalų reikalavimų aprašas, patvirtintas Žemės ūkio ministro 1999 m. spalio 7 d. įsakymu Nr. 383 (Žin., 1999, Nr. 88-2606; 2008, Nr. 1-39);

Privalomųjų rinkai tiekiamos daržovių dauginamosios ir sodinamosios medžiagos, išskyrus sėklą, reikalavimų aprašas, patvirtintas Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministro 2002 m. rugsėjo 23 d. įsakymu Nr. 365 (Žin., 2002, Nr. 95-4131; 2007, Nr. 64-2471);

Privalomuosius dekoratyvinių augalų dauginamosios medžiagos reikalavimai, patvirtinti Žemės ūkio ministro 2002 m. rugsėjo 23 d. įsakymu Nr. 371 (Žin., 2002, Nr. 95-4132; 2004, Nr. 90-3318);

Javų, pašarinių augalų, aliejinių ir pluoštinių augalų sėklinių pasėlių aprobavimo taisyklės, patvirtintos Valstybinės augalininkystės tarnybos prie Žemės ūkio ministerijos direktoriaus 2011 m. birželio 21 d. įsakymu Nr. A1-196 (Žin., 2011, Nr. 78-3858);

Sėklinių bulvių pasėlių aprobavimo taisyklės, patvirtintos Valstybinės sėklų ir grūdų tarnybos prie Žemės ūkio ministerijos viršininko 2007 m. gegužės 3 d. įsakymu Nr. 1A-58 (Žin., 2007, Nr. 52-2042);

Runkelių sėklinių pasėlių aprobavimo taisyklės, patvirtintos Valstybinės sėklų ir grūdų tarnybos prie Žemės ūkio ministerijos viršininko 2005 m. birželio 3 d. įsakymu Nr. 1A-80 (Žin., 2005, Nr. 72-2643);

Sodo augalų dauginamosios medžiagos aprobavimo taisyklės, patvirtintos Valstybinės sėklų ir grūdų tarnybos prie Žemės ūkio ministerijos viršininko 2005 m. birželio 3 d. įsakymu Nr. 1A-81 (Žin., 2005, Nr. 72-2644; 2009, Nr. 35-1373);

Daržovių sėklinių pasėlių aprobavimo taisyklės, patvirtintos Valstybinės sėklų ir grūdų tarnybos prie Žemės ūkio ministerijos viršininko 2005 m. birželio 3 d. įsakymu Nr. 1A-79 (Žin., 2005, Nr. 72-2642).

5. Grūdų kontrolė

Lietuvos Respublikos licencijuotų sandėlių ir sandėliavimo dokumentų įstatymas (Žin., 2002, Nr.74-3139; 2003, Nr.52-2313; 2010, Nr.70-3469);

Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2002 m. rugsėjo 25 d. nutarimas Nr.1486 „Dėl įgaliojimų suteikimo įgyvendinant Lietuvos Respublikos licencijuotų sandėlių ir sandėliavimo dokumentų įstatymą“ (Žin., 2002, Nr.94-4046; 2004, Nr. 134-4855; 2010, Nr.107-5519);

Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2002 m. spalio 1 d. nutarimas Nr. 1523 „Dėl licencijuotų sandėlių kompensavimo fondo nuostatų patvirtinimo“ (Žin., 2002, Nr.96-4186; 2009, Nr.90-3877; 2010, Nr.113-5776);

Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2004 m. vasario 6 d. nutarimas Nr.135 „Dėl valstybės institucijų, savivaldybių ir kitų juridinių asmenų, atsakingų už Europos žemės ūkio orientavimo ir garantijų fondo garantijų skyriaus priemonių įgyvendinimą, paskyrimo“ (Žin., 2004, Nr.22-667; 2011, Nr.32-1498);

Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2006 m. spalio 11 d. nutarimas Nr.987 „Dėl valstybės institucijų, savivaldybių ir kitų juridinių asmenų, atsakingų už Europos žemės ūkio garantijų fondo priemonių įgyvendinimą, paskyrimo“ (Žin., 2006, Nr.110-4171; 2011, Nr.50-2436);

Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministro 2002 m. rugsėjo 27 d. įsakymas Nr.381 „Dėl grūdų sandėlių veiklos licencijavimo taisyklių patvirtinimo“ (Žin., 2002, Nr. 95-4136; 2010, Nr.132-6746);

Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministro 2010 m. gegužės 3 d. įsakymas Nr.3D-411 „Dėl žemės ūkio ministro 2004 m. balandžio 29 d. įsakymo Nr.3D-245 „Dėl grūdų ir jų produktų kokybės vertinimo tinklo funkcionavimo“ pakeitimo;

Valstybinės augalininkystės tarnybos prie Žemės ūkio ministerijos direktoriaus 2010 m. gruodžio 22 d. įsakymas Nr.A1-180 „Dėl licencijos blanko formos, licencijos teksto ir rekvizitų patvirtinimo“ (Žin., 2010, Nr. 156-7958);

Valstybinės augalininkystės tarnybos prie Žemės ūkio ministerijos direktoriaus 2010 m. gruodžio 21 d. įsakymas Nr. A1-179 „Dėl licencijų grūdų sandėlio veiklai išdavimo tvarkos patvirtinimo“ (Žin., 2010, Nr. 156-7957);

Valstybinės augalininkystės tarnybos prie Žemės ūkio ministerijos direktoriaus 2010 m. gruodžio 22 d. įsakymas Nr.A1-180 „Dėl licencijos blanko formos, licencijos teksto ir rekvizitų patvirtinimo“ (Žin., 2010, Nr. 156-7958);

Valstybinės augalininkystės tarnybos prie Žemės ūkio ministerijos direktoriaus 2010 m. gruodžio 21 d. įsakymas Nr. A1-179 „Dėl licencijų grūdų sandėlio veiklai išdavimo tvarkos patvirtinimo“ (Žin., 2010, Nr. 156-7957);

Valstybinės augalininkystės tarnybos prie Žemės ūkio ministerijos direktoriaus 2011 m. birželio 23 d. įsakymas Nr.A1-207 „Dėl intervencinių grūdų sandėlių atitikties, grūdų kokybės ir specialiosios kiekio ir kokybės apskaitos tikrinimų procedūros aprašo ir tikrinimo akto dėl sandėlio tinkamumo supirkti ir saugoti intervencinio pirkimo grūdus tvirtinimo“;

Valstybinės augalininkystės tarnybos prie Žemės ūkio ministerijos direktoriaus 2010 m. gruodžio 22 d. įsakymas Nr. A1-180 „Dėl licencijos blanko formos, licencijos teksto ir rekvizitų patvirtinimo“ (Žin., 2010, Nr. 156-7958);

Valstybinės augalininkystės tarnybos prie Žemės ūkio ministerijos direktoriaus 2010 m. gruodžio 21 d. įsakymas Nr. A1-179 „Dėl licencijų grūdų sandėlio veiklai išdavimo tvarkos patvirtinimo“ (Žin., 2010, Nr. 156-7957).

6. Trašų kontrolė

Lietuvos Respublikos pašarų įstatymas (Žin., 2000, Nr. 34-952; 2010, Nr. 12-560);

Valstybinės augalininkystės tarnybos prie Žemės ūkio ministerijos direktoriaus 2011 m. kovo 31 d. įsakymas Nr. A1-79 „Dėl tikrinimo akto“;

Valstybinės augalininkystės tarnybos prie Žemės ūkio ministerijos direktoriaus 2011 m. sausio 7 d. įsakymas Nr. A1-4 „Dėl trašų laikymo, naudojimo ir apskaitos kontrolės tvarkos aprašo patvirtinimo“ (Žin., 2011, Nr. 5-195);

Valstybinės augalininkystės tarnybos prie Žemės ūkio ministerijos direktoriaus 2011 m. sausio 31 d. įsakymas Nr. A1-23 „Dėl Valstybinės augalininkystės tarnybos prie Žemės ūkio ministerijos direktoriaus 2011 m. sausio 7 d. įsakymo Nr. A1-4 „Dėl trašų laikymo, naudojimo ir apskaitos kontrolės tvarkos aprašo patvirtinimo“ pakeitimo“ (Žin., 2011, Nr. 14-634).

7. Augalų apsaugos produktų kontrolė

Lietuvos Respublikos augalų apsaugos įstatymas (Žin., 1995, Nr. 90-2013; 2010, Nr. 13-620);

Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministro 2004 m. balandžio 26 d. įsakymas Nr. 3D-227 „Dėl geros augalų apsaugos praktikos taisyklių patvirtinimo“ (Žin., 2000, Nr. 78-2372 2010, Nr. 82-4358);

Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministro 2004 m. kovo 24 d. įsakymas Nr. 3D-119 „Dėl vienkartinių leidimų įvežti augalų apsaugos produktus ne iš Europos Sąjungos valstybių išdavimo taisyklių patvirtinimo“ (Žin., 2004, Nr. 50-1656; 2010, Nr. 99-5146);

Augalų apsaugos produktų įvežimo, sandėliavimo, prekybos ir naudojimo taisyklės, patvirtintos Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministro 2003 m. gruodžio 30 d. įsakymu Nr. 3D-564 (Žin., 2004, Nr. 15-481; 2010, Nr. 92-4868);

Augalų apsaugos produktų kontrolės taisyklių, patvirtintų Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministro 2003 m. gruodžio 24 d. įsakymu Nr. 3D-555 (Žin., 2004, Nr. 15-480);

Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministro 2001 m. birželio 19 d. įsakymas Nr. 199 „Dėl purkštuvų tikrinimo taisyklių patvirtinimo“ (Žin., 2001, Nr. 55-1967).

8. Augalų apsaugos produktų registracija

Lietuvos Respublikos augalų apsaugos įstatymas (Žin., 1995, Nr. 90-2013; 2010, Nr. 13-620);

Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministro 2003 m. gruodžio 19 d. įsakymas Nr. 3D-536 „Dėl Augalų apsaugos produktų, kurių veikliosios medžiagos įrašytos į veikliųjų medžiagų sąrašą, registravimo nuostatų ir Augalų apsaugos produktų, kurių sudėtyje yra naujos veikliosios medžiagos, registravimo nuostatų patvirtinimo“ (Žin., 2004, Nr. 9-250; 2010, Nr. 81-4248);

Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministro 2007 m. balandžio 13 d. įsakymas Nr. 3D-162 „Dėl Konsultavimo komisijos sudėties ir jos darbo reglamento patvirtinimo“ (Žin., 2007, Nr. 43-1658; 2010, Nr. 27-1253).

9. Veislių įrašymas į Nacionalinį augalų veislių sąrašą

Lietuvos Respublikos augalų sėklininkystės įstatymo pakeitimo įstatymas (Žin., 2010, Nr. 13-619);

Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministro 2004 m. gruodžio 30 d. įsakymas Nr. 3D-692 „Dėl Nacionalinio augalų veislių sąrašo sudarymo ir tvarkymo nuostatų patvirtinimo“ (Žin., 2005, Nr. 3-55; 2010, Nr.: 144 -7388).

10. Kiti teisės aktai

Lietuvos Respublikos administracinių teisės pažeidimų kodeksas (Žin., 1985, Nr. 1-1);

Žemės ūkio ministro 2008 m. kovo 5 d. įsakymas Nr. 3D-118 „Dėl darbuotojų, atsakingų už įslaptintos informacijos administravimą, apsaugą ir kontrolę, skyrimo ir darbuotojų, kuriems suteikiama teisė dirbti ar susipažinti su tarnybos paslaptį sudarančią informaciją, žymima slaptumo žyma „Riboto naudojimo“, sąrašo patvirtinimo (žemės ūkio ministro 2009 m. rugsėjo 10 d. įsakymo Nr. 3D-663 redakcija);

Valstybinės augalininkystės tarnybos prie Žemės ūkio ministerijos direktoriaus 2010 m. rugpjūčio 19 d. įsakymas Nr. A1-65 „Dėl įgaliojimų surašyti administracinių teisės pažeidimų protokolus ir nagrinėti administracinių teisės pažeidimų bylas“;

Valstybinės augalininkystės tarnybos prie Žemės ūkio ministerijos supaprastintų viešųjų pirkimų taisyklės, patvirtintos Valstybinės augalininkystės tarnybos prie Žemės ūkio ministerijos direktoriaus 2010 m. liepos 1 d. įsakymu Nr. A1-6;

Valstybinės augalininkystės tarnybos prie Žemės ūkio ministerijos Viešojo pirkimo komisijos darbo reglamentas, patvirtintas Valstybinės augalininkystės tarnybos prie Žemės ūkio ministerijos direktoriaus 2010 m. rugsėjo 2 d. įsakymu Nr. A1-75;

Valstybinės augalininkystės tarnybos prie Žemės ūkio ministerijos direktoriaus 2011 m. liepos 19 d. įsakymas Nr. A1-230 „Dėl Valstybinės augalininkystės tarnybos prie Žemės ūkio ministerijos nuolatinės viešojo pirkimo komisijos sudarymo“;

Valstybės ir tarnybos paslaptčių įstatymas (Žin., 1999, Nr. 105-3019; 2004, Nr. 4-29);

Žemės ūkio ministro 2008 m. kovo 5 d. įsakymas Nr. 3D-118 „Dėl darbuotojų, atsakingų už įslaptintos informacijos administravimą, apsaugą ir kontrolę, skyrimo ir darbuotojų, kuriems suteikiama teisė dirbti ar susipažinti su tarnybos paslaptį sudarančią informaciją, žymima slaptumo žyma „Riboto naudojimo“, sąrašo patvirtinimo (žemės ūkio ministro 2009 m. rugsėjo 10 d. įsakymo Nr. 3D-663 redakcija);

Valstybinės augalininkystės tarnybos prie Žemės ūkio ministerijos nuostatus, patvirtintus 2010 m. gegužės 24 d. įsakymu Nr. 3D-490 (Žin., 2010, Nr. 61-3012; 2011, Nr. 101-4755);

Valstybinės augalininkystės tarnybos prie Žemės ūkio ministerijos direktoriaus 2010 m. gruodžio 22 d. įsakymas Nr. A1-181 „Dėl Bendrojo darbo grupių ir komisijų darbo reglamento patvirtinimo“.